

Medlemsmöte den 27 – 28 maj 2010 hos Regionbibliotek Stockholm och på Westmanska palatset

Där var: Margaretha Eriksson Skåne (ordf), Anette Eliasson Halland, Bengt Källgren Västra Götaland (fredag), Katinka Borg Jönköping, Kerstin Olsson Östergötland, Krister Hansson Stockholm, Anna-Christina Rutquist Värmland, Christina Stenberg Västmanland och Örebro, Anneli Reinhammar Sörmland, Maria Törnfeldt Gävleborg och Uppsala (torsdag), Lisa de Souza Dalarna och Susanne Ljungström Västerbotten

Ordförande hälsade alla varmt välkomna och öppnade mötet.

BHS utbildning för bibliotekskonsulenter

Anette föredrog ett förslag om Kompetensutveckling – regional biblioteksverksamhet. 2004 och 2006 genomfördes två liknande kurser och nu kan det vara dags för en ny. Kursen omfattar 7,5 ECTS och bör innebära ca 4 veckors arbete, fördelade över två terminer. Tänkt start är vårterminen 2011. BHS anordnar. Distanstudier med 3-4 träffar, som inte alla behöver vara i Borås.

Förslaget diskuterades och Anette fick in synpunkter från de närvarande. Beslutades att Anettes bilder går med protokollet från medlemsmötet, så att få in synpunkter även från länsbibliotekarier som inte var närvarande. Anna-Christina, som tillsammans med sin personal gick omgång två av kurserna, rekommenderar att hela konsulentgruppen går samtidigt, gärna med chefen också. På frågan om man kan gå igen, även om man gått någon av de tidigare omgångarna, såg Anette det bara som positivt för gruppen. Se mer i den bifogade filen.

KB:s förslag ”Plan för ett utvidgat uppdrag inom biblioteksväsendet”

Margaretha gick igenom planen, med större vikt på vissa kapitel. I kapitel sex beskrivs det utvidgade uppdraget. Man betonar bland annat att KB redan har bred samverkan inom området och att de kompetensområden där man har expertgrupper alla har relevans för folkbiblioteken. I kapitel sju skriver man om ekonomin och i kapitel åtta om förutsättningar, inriktning om inflytandestrukturen, tio om resursbehov och elva om plan för genomförande.

I diskussionen lyfts fram problemet att man bevarar den nuvarande inflytandestrukturen med bland annat expertgrupper, även om dessa kommer att breddas med kompetens från folk- och skolbiblioteksområdet. Grupperna har stor utförandekompetens men saknar tillräcklig strategisk kompetens. Det måste finnas en strategisk nivå ovanför expertgrupperna, exempelvis bestående av personer från KB, länsbibliotek och folkbibliotek.

Den digitala satsningen, som lyfts fram tydligt i planen, har endast begränsad relevans för folkbiblioteken.

Mötet diskuterade huruvida SLB ska göra något inspel och i så fall till vem. SLB svarar på Spela samman, och vår syn framkommer där. Det finns en glidning i begreppen, från att samverka i kulturpropositionen till samråd i KB:s plan. Det finns en fara att det blir en central

biblioteksmyndighet som tänker uppifrån och ner. SKL ses av mötet som en allt viktigare part att liera oss med.

Remissvar ”Spela samman”

Margaretha redogjorde för hur remissvaret arbetats fram, med henne, Katinka och Anna-Christina som gjort ett förslag som också diskuterats i styrelsen. Utgångspunkten har varit ett positivt anslag, där föreningen anser att KB ska få uppdraget och det positiva med uppdrag om infrastrukturen. I svaret betonas vikten av nationell bibliotekspolitik. Förslaget har varit utskickat till medlemmarna, och kunde genast diskuteras. Från de frånvarande medlemmarna har reaktioner kommit från Christer Bergqvist, vars synpunkter också fanns med i diskussionen.

Efter vissa nya ordval – bland annat finansiering i stället för bidrag, Kungliga biblioteket i stället för KB, utveckla i stället för komplettera, beslutade mötet att ställa sig bakom skrivningen. Efter fredagens samtal med Calle Nathansson, beslutade mötet att lägga till en text om att läns- och regionbiblioteken självklart ställer sig bakom de svar som respektive huvudman avgett.

I samband med detta fortsatt diskussionen **om SLB ska skriva om KB:s plan**. Efter diskussion beslutades att vi inte skriver utan i stället är proaktiva genom att styrelsen, eventuellt med några fler aktiva medlemmar, bjuder in sig till KB för en dialog.

IKT-lyftet

Krister, som är projektägare till IKT-lyftet informerade om dagsläget. Projektet har fått 300 000 kronor från Kulturrådet, vilket är mindre än väntat. Man arbetar med en ny webbplats. Ann Wiklunds roll är att arbeta nationellt, inte inom de enskilda projekt som finns i landet. Man har genomfört tre sittningar på nationell nivå. Delrapporten ”IKT-lyftet – ett folkbildningsprojekt” har avgetts till Kulturrådet.

Eftersom man fått mindre pengar än vad som behövs, kommer projektet antagligen att avslutas vid årsskiftet. Man försöker emellertid hitta med medel för att kunna fortsätta, bland annat söker man pengar hos Kulturrådet för en nordisk anknytning.

Den 1 juni är det nästa nationella möte. Det har visat sig lite svårare att få med studieförbundens centrala organ, medan andra nationella aktörer, exempelvis UR, Folkbildningsrådet, .Se, Hjälpmedelsinstitutet, Folkbildningsförbundet och TPB, finns med.

Den 2 juni är det en hearing om digital delaktighet om koppling till handikappade.

Mikael Andersson har skrivit ”Strategi för ökad digital delaktighet” som skickas med anteckningarna. Den har tidigare kommit från Ann Wiklund.

En viktig fråga är hur stor roll föreningen SLB kan spela i ett projekt där inte alla län och regioner är med. Förtroendet för folkbiblioteken är stort, tillsammans med folkbildningen – där finns en infrastruktur som kan möta medborgarna. Det är därför viktigt i nuvarande skede att biblioteksanknytningen behålls.

Mötet är överens om detta är en viktig framtidsfråga och en strategisk fråga. Kan SLB rekommendera medlemmarna att gå med i projektet och att agera och vad skulle det i så fall

innehåll? Kan SLB agera nationellt? Att driva detta regional kan ju vara att veta vad det är, att föra en dialog med kommunerna och med folkbildningen.

Styrelsen ser detta som ett strategiskt område och ska diskutera detta i sin verksamhetsplan.

Mötet föreslår att Krister representerar SLB i denna fråga, bland annat inför den dialog som kommer med KB. KB har en ny kontaktperson för digital delaktighet, Elisabeth Ahlqvist.

IKT-lyftet kan vara ett projekt som är bra att presentera vid den kommande länsbibliotekariekonferensen i Tromsö januari 2011.

Krister passade också på att rekommendera ett medlemskap i Föreningen för folkbildningsforskning www.folkbildning.net/fb-forskning

Svensk biblioteks förening planerar en bibliotekspolitisk hearing/seminarium den 31 augusti 15 – 17. De undrar om SLB vill vara en medarrangör, vilket mötet tycker är en god idé. Det är viktigt att hearingen går att följa på webben.

Styrelsen funderar ut frågeställningar, som ska skickas till biblioteks föreningen i god tid.

Barnens webb – Hur skall virtuella barnbibliotekstjänster se ut?

Vid mötet på Wik kom denna fråga upp och det formulerades ett uppdrag till en grupp som arbetat med en undersökning om dagsläget och med förslag på frågor att arbeta vidare med. Gruppen har bestått av Ann Östman, Lena Lundgren, Annika Holmén och Lousia Hatamian. Maria gick igenom rapporten och diskussion följde. Det finns delar som SLB bör driva vidare och andra punkter som enskilda länsbibliotek driver bäst.

Diskussionen handlade om vikten av att koppla arbetet med webben till strategier för läsning, att arbeta med vikten av läslust på en nationell strategisk nivå. Det är viktigt att bygga på det som redan finns och utveckla det, samt att hitta strategiska partners (Medierådet nämndes). Att läsa på alla sätt kan vara en utgångspunkt och barnkonventionen ska vara grunden. Den digitala klyftan måste också överbryggas. Det är bra att arbeta tillsammans, de som kan webb och de som är bäst på barnens behov. Det måste finnas en vision varför man ska arbeta med webben, så att det inte bara blir en verktygslåda.

Beslutas att styrelsen tar med sig frågorna som ställts i utredningen och ser på dem utifrån ett strategiskt perspektiv. Frågan tas med i den strategiska planen för 2010 – 2011.

De enskilda länsbiblioteken uppmanas att arbeta vidare med det som finns i utredningen tillsammans med de lokala biblioteken.

Sedan följde en god och trevlig kväll på restaurang Esperanza – italienskt!

Dag 2 började vi med årsmöte, som har fått ett eget protokoll. Därefter mer medlemsmöte:

Wik – vad har hänt?

Katinka inledde punkten genom att gå igenom vad som hänt efter att många från läns- och regionbiblioteken träffades på Wiks slott i månadskiftet augusti - september 2009.

Mycket snart skapades en Ning, som fick mer än 80 medlemmar. Aktiviteten har emellertid helt avstannat under 2010.

Arbetsgruppen och styrelsen har haft ett möte i september med Thomas Herrman för att arbeta vidare med det digra material som kom fram på Wik. Styrelsen har också haft ett avslutande möte med Thomas, i ett spännande försök att kombinera Open Space med Adobe Connect.

Arbetsgruppen och delar av styrelsen hade den 7 oktober ett Adobe Connect-möte med kontaktpersoner för de olika handlingsplanerna. Där delades handlingsplanerna i tre principer

- Strategiska frågor på nationell nivå
- Regionbibliotekens metoder
- Att göra

Den tidigare presenterade genomgången om barnens webb är ett exempel på en grupp som arbetat vidare.

I den diskussion som följde

- betonades vikten av att dela kunskap
- informera varandra över de eventuella klyftor som finns mellan olika grupper
- att det är viktigt att cheferna får information om kommande konsulentträffar med innehåll, så att de kan välja vem eller vilka som bör åka
- att allt inte kan göras i SLB:s namn
- att flera har använt metoden Open Space vid olika tillfällen och ibland i något modifierad form

Mötet beslutar efter fråga från styrelsen att en ny stor träff planeras till den 5 – 7 september 2011. Styrelsen arbetar och formulerar vidare, så att diskussion kan föras på medlemsmötet i november 2010.

Regionförstoring är en grupp som arbetat vidare efter Wik. De närvarande informerade mötet om vad som hänt. Det har nästan inte varit någon aktivitet under 2010. Förslaget att anlita en konsult för ett framtidsscenario diskuterades och vägdes mot de kostnader som vi vet kring det. Christer skulle, efter medlemsmötet i februari, samla in intresserade och räkna på kostnaderna.

Efter diskussion och efter rundfråga beslutade mötet att inte genomföra en scenarioplanering.

Det är många diskussioner kring olika samarbeten på gång i landet, vissa ska byta huvudman, andra har uppdrag från politiken att diskutera samverkan. Föreslås att tid avsätts vid novembermötet för att diskutera läget i regionfrågan och andra former av samarbeten mellan län och regioner.

Centrum för lättläst – Catharina Kåberg

Inom Centrum för lättläst har man högläsningssprojektet **Läskraft**. Catharina berättade om upplägget av projektet, som har medel under tre år (från 1 september 2009) från Allmänna arvsfonden. Projektet vänder sig till frivilliga och anhöriga och vill inspirera dem – samt personal – att läsa högt för personer med demens. Det kan ske vid demensboenden eller i hemmiljön. Man har startat med fyra pilotkommuner – Borås, Enköping, Vallentuna och Västervik. Inspirationsdagar har genomförts, som leder till utbildning för dem som anmäler sig.

Genom undersökningar vet man att man når in med läsningen citat *"Jag känner mig så glad. Jag vet inte varför, men jag känner mig så glad"* (från 97-årig kvinna)

Projektet har fått mycket positiv respons och är tänkt att spridas i landet. Bibliotekens roll är / kan vara studiebesök, bokprat för högläsarna och service med litteratur, eventuellt längre lånetid, ta fram texter med lokal anknytning med mera. Under hösten 2010 kommer projektet att spridas länsvis, med arbetsgrupper i länen och inbjudan till kommunerna. På tur är Västra Götaland, Uppsala och Gävleborg, Kalmar och Norrbotten. Catharina har en lista över kontakter på läns- och regionbiblioteken och hon kommer med ett förslag till tidsplan för alla län inom kort.

Hon rekommenderade en uppsats av Lotta Renström om läsning av vanlig bok och lättläst bok. Det finns också ett studiematerial "Läskraft – blir högläsare för personer med demens"

Läs mer om projektet på <http://www.lattlast.se/?page=879>

SKL och Calle Nathansson

Calle berättade att SKL:s remissvar till Spela samman togs i styrelsen förra fredagen. Det kom en reservation från Fp. Se länken nedan!

SKL är starkt kritiska till skrivningen att "Kulturplanen ges sin slutliga utformning efter dialog mellan landstinget och Kulturrådet" (§4), som är fel rent förvaltningsjuridiskt. Förslaget måste ses som en ansökan som kan kompletteras i en dialog. Calle uppmanar oss också att se KB:s plan som ett förslag. Spela samman kommer, enligt Calle, in i höstens budgetproposition, det blir ingen särskild propp.

Han föredrog SKL:s synpunkter i svaret. Dessa kan läsas i sammanfattningen i remissvaret i länken nedan.

Vidare nämnde han den undersökning som gjorts om ekonomin för kulturen under 2010 "Kultur- och fritidsbudget i ekonomiska kristider", där 16 av 21 län ökar tilldelningen av pengar, mest inom musik, teater och museiverksamhet. Det är bidragen till folkbildningen som minskar absolut mest.

SKL har också gjort studien "Lokala utvecklingsbehov och nationella insatser – enkät om Kungliga bibliotekets framtida roll". I de kommunala och regionala kulturplanerna som ska göras enligt kultursamverkansutredningen, tror Calle att kommunerna kommer att vilja prata och samverka kring den del som kostar mest = biblioteken.

Den 27 maj gav regeringen uppdrag till Kulturrådet angående planerna. Fem län/regioner ska in nu, 10 vill komma under 2012 och sex vill avvakta. Calle har inte sett skrivningen, men vet att någon sista tidpunkt inte är satt.

Hur understödjer SKL regionaliseringen av kulturområdet?

- Fortsatt utbildning av kulturchefer kommunalt och regionalt, som man påbörjat som en pilot 2010 och fortsätter våren 2011
- Samlingar / utbildningar av kulturpolitiker våren 2011, där en viktig fråga är hur man ska kunna uppgradera det kulturpolitiska förvärvet – kan man vara fritidspolitiker?
- Dokumentation av det pågående arbetet kommer ut under 2010

- Metodutveckling för de som ska skriva planer / Cultural planning: En skrift kommer hösten 2010

Till slut gjorde Calle reklam för SKL:s konferens i Västerås den 11-12 oktober, med temat ”Regionala aspekter på kultur”.

Läs mer på www.skl.se och hitta remissvaret under http://www.skl.se/web/Viktigt_att_staten_kan_medfinansiera_i_ny_kulturmodell.aspx

Efter att mötet lyssnat till Calle, beslutades att i SLB:S remissvar lägga till en text om läns- och regionbibliotekens förhållande till de svar som respektive huvudman avgett. Se den bifogade remissvaret.

SLB representanter i olika gruppen utsågs enligt följande

Sverigebiblioteket	Margaretha Eriksson, Skåne
Nationella skolbiblioteksgruppen	Ann Catrine Eriksson, Sörmland
KB:s expertgrupp för statistik	Krister Hansson, Stockholm
KB:s expertgrupp för kompetensutveckling	Anneli Reinhammar, Sörmland
TPB:s råd	Kerstin Olsson, Östergötland med Anna-Christina Rutquist, Värmland som ersättare
KULDA:s styrgrupp	Bengt Källgren, VG, Detlef Barkanowitz, Norrbotten, Katinka Borg, Jönköping och Kerstin Olsson Östergötland
Nationella referensgruppen	Margaretha Eriksson, Skåne
Biblioteksstämman	Margaretha Eriksson, Skåne

SLB resestipendium

2010 års resestipendium har tilldelats Malin Ögland, Regionbibliotek Stockholm. Malin ska göra ett besök i Amsterdam för ett samtal om front office – back office. Styrelsens motivering till beslutet finns på webbplatsen www.lansbiblioteken.se. Malin ska tillsammans med styrelsen fundera över hur de erfarenheter hon gör i Amsterdam ska kunna spridas till övriga.

Det kom totalt sju ansökningar till stipendiet. Katinka uppmanar oss alla att inspirera konsulenterna att söka – ansökan kan vara mycket enkel.

2009 års stipendiat har rapporterat sina erfarenheter om den digitala bokbussen genom en rapport ”Den digitala bokbussen i USA” som nås via www.lansbiblioteken.se. De har också bidragit genom en mycket välbesökt konferens i samarbete med Svensk biblioteksforening, ”Ladda ner och ta med – det mobila biblioteket”.

Den nationella katalogens andra sida = vår sida

Anna-Christina tog upp läget med bibliografisk service. Hon är lite förvånad att biblioteken inte ber att få lägga in sitt bestånd i LIBRIS. Hon påpekar vikten av att skilja på katalogposter och tilläggsinformation, omvårdnaden, som är bibliografisk service.

80% av Göteborgs bestånd idag finns redan som LIBRIS-poster – innebär att de allra flesta biblioteks poster finns där.

Det är viktigt att biblioteken inte skriver treårsavtal. Om man ska säga upp sina avtal, måste det göras innan 1 oktober. Vi vet ännu inte vad KB och Btj kommit överens om – ett möte är planerat till den 4 juni - men Anna-Christina tror att Btj kommer att behålla BURK. Om, vilket man tror, LIBRIS blir masterkatalog, kan kooperativt biblioteksarbete göra att biblioteken på sikt inte behöver BURK. Folkbiblioteken kan, om posterna är fria som i LIBRIS, förändra och utveckla posterna.

Liknande diskussioner pågår på många håll – OCLC låser också in sina poster. ABM i Norge har gett ut ”Fragmentering eller fellesløsning – organisering av norsk bibliografisk produksjon” skriven av Unni Knutsen.

Mötet föreslår att Kerstin och Anna-Christina skriver en nulägesbeskrivning i frågan, som sedan kan spridas vidare till kommunbiblioteken.

En katalogkonferens i Postprojektets regi planeras till den 5 oktober. Några talare är tillfrågade, bland annat Calle Nathansson från SKL, Christina Persson från Göteborgs stadsbibliotek, TPB.

Viktiga datum för våra kalendrar – mötestider repeteras från årsmötesprotokollet:

- Medlemsmöte den 4 – 5 november 2010
- Medlemsmöte 17 - 18 februari 2011.
- Årsmöte och medlemsmöte hålls den 25-26 maj 2011

Efter digra dagar med mycken information och diskussion, tackade ordförande Margaretha alla närvarande för ett aktivt deltagande.

Margaretha Eriksson
Ordförande

Anneli Reinhammar
Sekreterare